

- **Inkluzívne služby ako možný spôsob vytvárania pracovných návykov**

Viliam Páleník, h.doc RNDr. PhD.
Ekonomický ústav SAV

Michal Páleník, Mgr. Ing., PhD

Inkluzívne služby a Európa 2020

- Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast
- Opustenie konceptu sociálnej inklúzie, prechod k inkluzívnemu rastu formou dodatočnej zamestnanosti
- Stanovenie cieľov do roku 2020
 - miera zamestnanosti EÚ27 zo 69,1% na 75%
 - miera zamestnanosti SR zo 66,4% na 71%
- Nedáva konkrétny návod, pri riešení prihliadať na špecifické národné podmienky

- Vysoká miera nezamestnanosti, najvyššia miera dlhodobej nezamestnanosti v EÚ

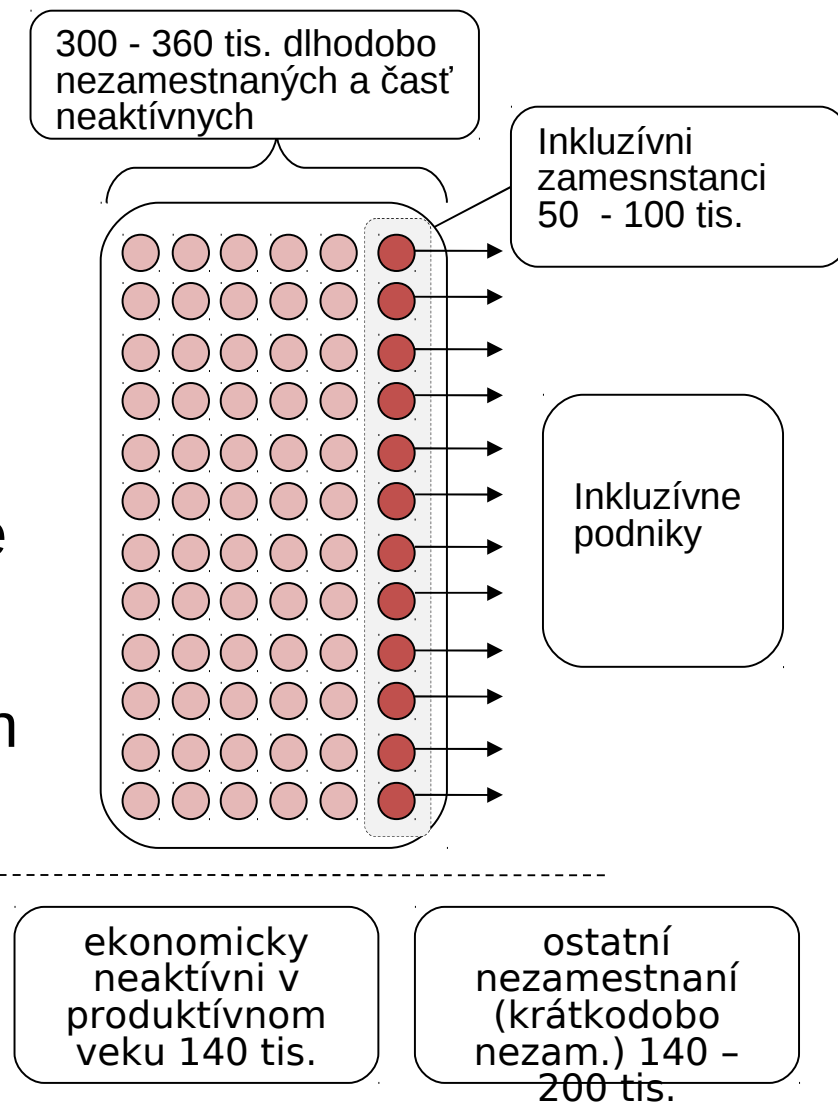

- Časť nezamestnanosti – nedobrovoľná (kríza)
- Časť - osoby ktorým sa nechce alebo neoplatí pracovať
- Následná strata pracovných návykov,
- Opätovné umiestnenie na trhu práce je problematické
- Doterajšie opatrenia na trhu práce problém neriešili efektívne
- Nové riešenie – trh inkluzívnych služieb

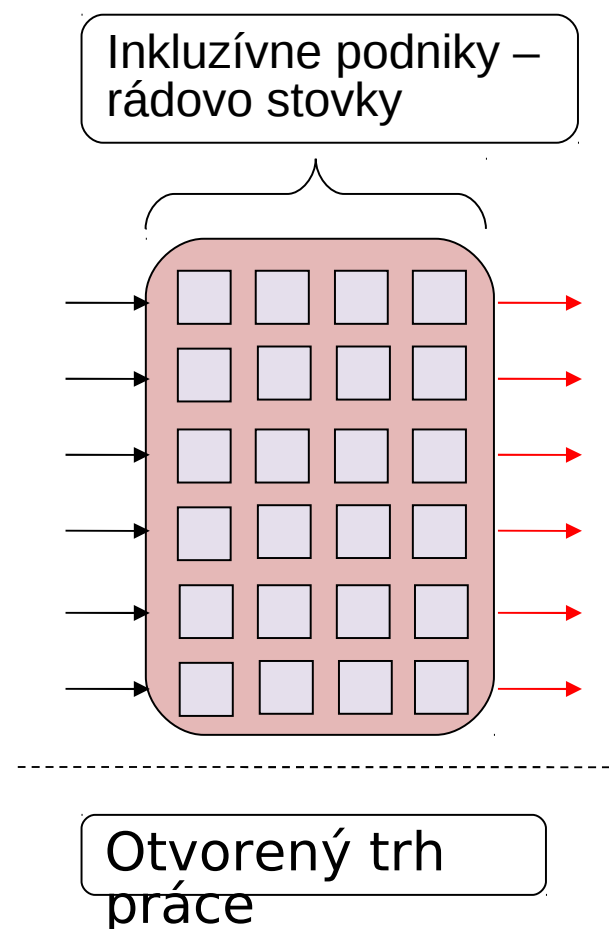
- Paralelný, oddelený trh práce, na ktorom sú umiestňované nezamestnané osoby spolu s časťou ekonomicky neaktívneho obyvateľstva
- Prostredníctvom inkluzívnych podnikov získavajú pracovné návyky a znalosti na oddelenom trhu inkluzívnych služieb od verejných zadávateľov

Inkluzívni zamestnanci:

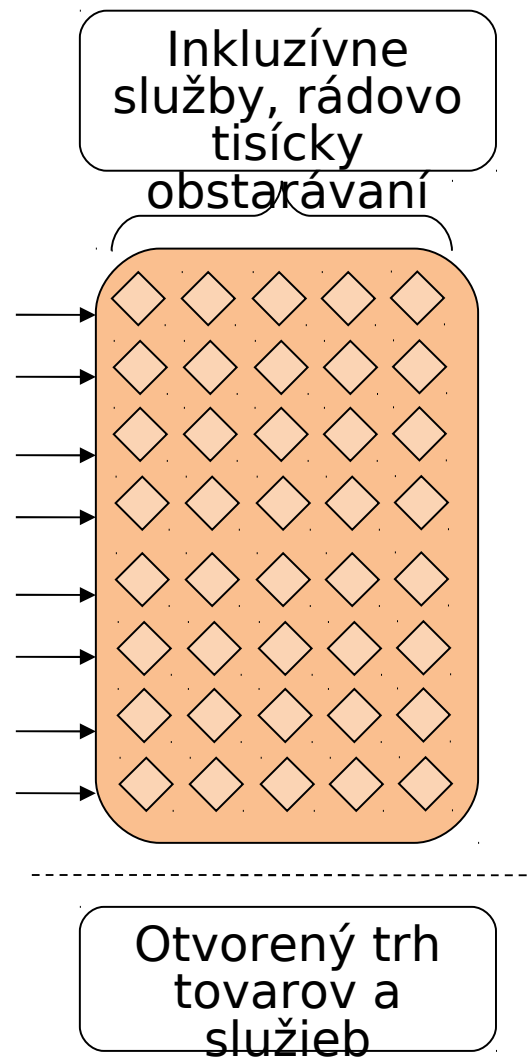
- Dlhodobo nezamestnaní UoZ
- Časť ekonomicky neaktívneho obyvateľstva
- Alternatívne aj znevýhodnení UoZ
- Vstup a pôsobenie na inkluzívnom trhu je dobrovoľné, ale finančne motivované
- Dĺžka práce časovo obmedzená, ukončiteľná prechodom na pracovný trh
- Konkurencia medzi pracovníkmi na strane ponuky, preferencie z inkluzívnych podnikoch
- Vygenerovanie ceny inkluzívnej práce

- Nový, špeciálny typ podniku, vykonáva iba inkluzívne služby prostredníctvom inkluzívnych zamestnancov
- Uzákonenie novej právnej formy, garancia separovanosti inkluzívneho trhu
- Predstavujú dopyt po pracovnej sile na inkluzívnom trhu práce
- Uchádzanie sa o zákazky inkluzívnych služieb vo verejnom obstarávaní
- Konkurencia medzi podnikmi na trhu pracovníkov i inkluzívnych služieb

- Skupina vybratých služieb, ktoré zaobstarávajú subjekty verejnej správy formou inkluzívneho verejného obstarávania (zákonnou normou určený pojem, podzákonnou rozsah a štruktúra)
- Inkluzívne obstarávanie – verejné obstarávanie na inkluzívne služby, len pre inkluzívne podniky
- Dotácia celého projektu neprestavuje dotovanie mzdy ale garancia primeraného objemu zákaziek na inkluzívnom obstarávaní
- Trhová cena inkluzívnych služieb vznikne na verejnom obstarávaní

- Zníženie dlhodobej nezamestnanosti, zvýšenie miery zamestnanosti
- Efektívnosť závisí od pravdepodobnosti prechodu na trh práce
- P pravdepodobnostná funkcia prechodu na pracovný trh, klesajúca a konvexná:

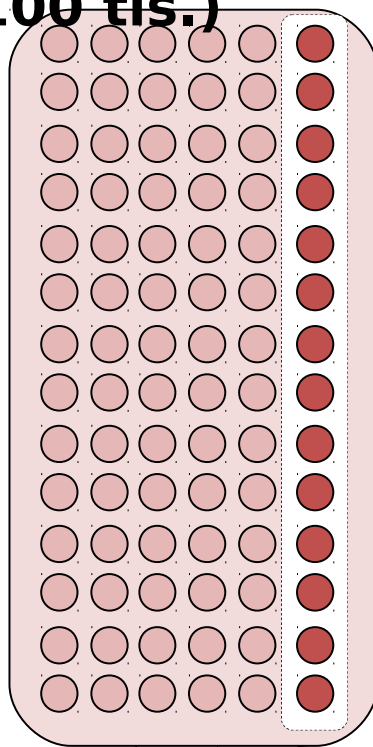
$$\frac{dP}{dt} < 0 \quad \frac{d^2 P}{dt^2} > 0$$

Pravdepodobnosti prechodu na pracovný trh

Pravdepodobnosti prechodu na riadny trh práce v jednotlivých rokoch, počet osôb, ktoré si nájdu prácu vďaka inkluzívnym službám										
optimistický variant	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
pravdepodobnosť prechodu na riadny trh práce	34.86%	31.43%	28.12%	24.94%	21.89%	18.97%	16.20%	13.58%	11.11%	8.82%
počet osôb, ktoré sa zamestnajú vďaka inkluzívnym službám	17 428	15 715	14 062	12 471	10 945	9 487	8 100	6 788	5 556	4 409
kumulatívny počet osôb	17 428	33 143	47 205	59 676	70 621	80 107	88 207	94 996	100 552	104 961
kumulatívny počet + súčasní zamestnanci na inkluzívnom trhu	67 428	83 143	97 205	109 676	120 621	130 107	138 207	144 996	150 552	154 961
pesimistický variant	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
pravdepodobnosť prechodu na riadny trh práce	22.20%	20.25%	18.34%	16.48%	14.68%	12.93%	11.23%	9.60%	8.03%	6.54%
počet osôb, ktoré sa zamestnajú vďaka inkluzívnym službám	11 098	10 123	9 170	8 242	7 339	6 463	5 616	4 800	4 017	3 271
kumulatívny počet osôb	11 098	21 221	30 391	38 633	45 972	52 435	58 051	62 851	66 869	70 139
kumulatívny počet + súčasní zamestnanci na inkluzívnom trhu	61 098	71 221	80 391	88 633	95 972	102 435	108 051	112 851	116 869	120 139

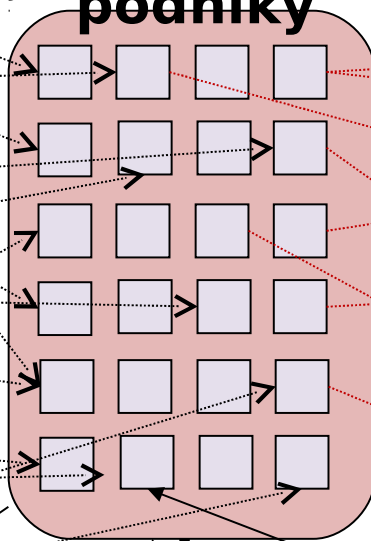
Princíp fungovania inkluzívnych služieb

Inkluzívni zamestnanci (50-100 tis.)

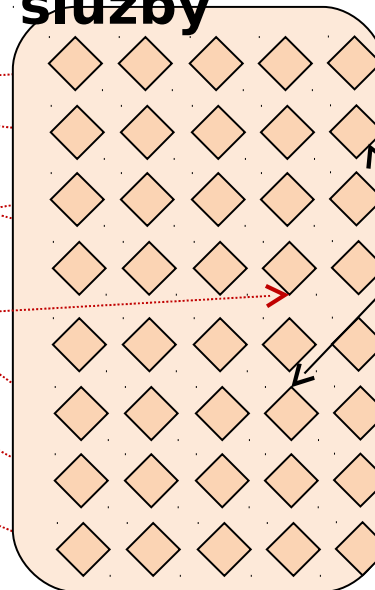
Trh
inkluzívnej
práce

Inkluzívne podniky

Trh
inkluzívnych
služieb

Inkluzívne služby

neuskutočne
nie zákazky

zánik IP

Zvyšná časť sa
vráti medzi
nezamestnaných

Na otvorenom trhu si nájde
prácu 10 - 20 tis. osôb (20 -
40 tis.)

štát určí okruh
inkluzívnych
služieb

Ekonomicke
neaktívni v
produktívno
m veku 140
tis.

Ostatní
nezamestnaní
(krátkodobo
nezam.)

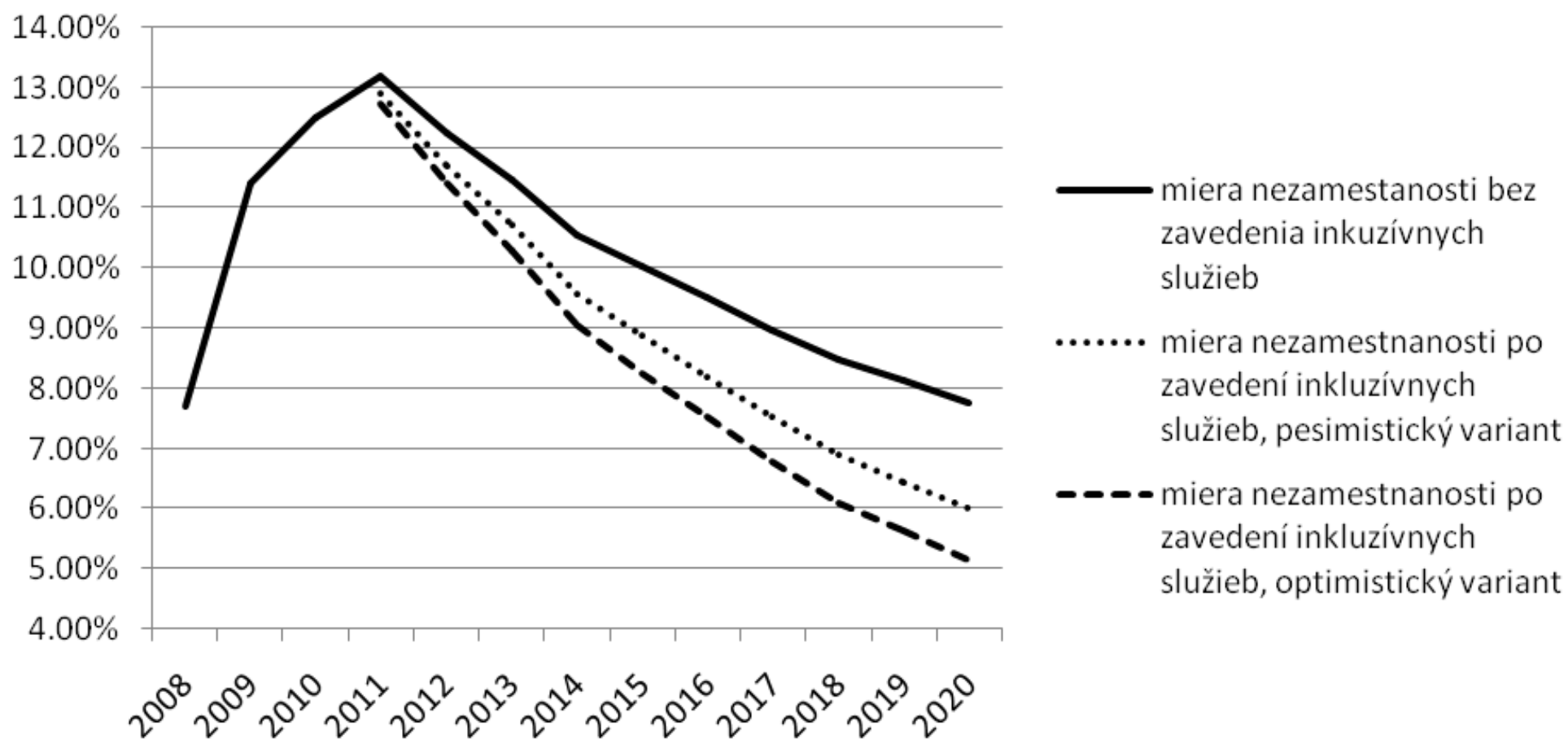
140 - 200 tis.

Otvorený
trh práce

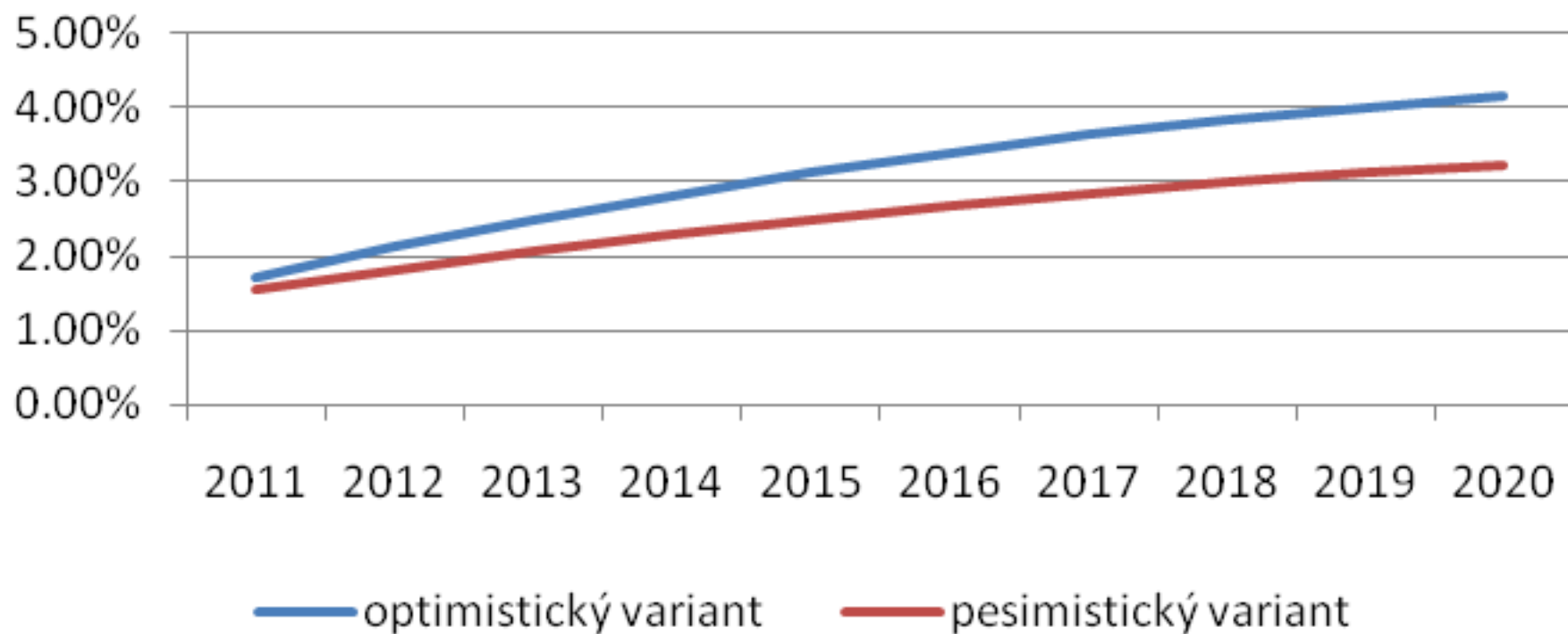
Otvorený trh
tovarov a
služieb

oddelen
osť trhu

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti (v %)

Dodatočné zvýšenie miery zamestnanosti v p.b.

- Koncept inkluzívnych služieb má potenciál prispieť k implementácii stratégie Európa 2020
- Zníženie miery nezamestnanosti o 3 p.b., zvýšenie miery zamestnanosti o 3 - 4 p.b.
- Finančná návratnosť v strednodobom horizonte
- Zvýšenie potenciálneho produktu, zvýšenie životnej úrovne cieľovej skupiny
- Väčšia teritoriálna súdržnosť rozšírením rastu do regiónov

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Súvislosti a podmienenosť inkluzívnych služieb

- Inkluzívny trh je dočasné zamestnanie s rovnakými fázami: výber, zaškolenie, samotná pracovná činnosť, pred ukončením zaradenie medzi ZoZ, ukončenie pracovného pomeru
- Na zamestnanca na inkluzívnom trhu sa vzťahujú štandardné práva a povinnosti zamestnanca
- Zamestnanec bude mať právo dať výpoveď s krátkou výpovednou lehotou v prípade, že si nájde prácu na otvorenom trhu práce

Súvislosti a podmienenosť inkluzívnych služieb

- Aby bolo toto opatrenie efektívne, objem trhu musí byť dostatočne veľký
- Mal by minimálne pokryť zrušenie aktivačného príspevku (50 000 osôb)
- Zhora ohraničený počtom osôb potrebných na vykonávanie inkluzívnych služieb (100 000 osôb)
- Teda objem predstavuje približne 15 – 30% cieľovej skupiny obyvateľstva, čo zaručuje konkurenciu medzi zamestnancami

Príjmy:

- Zrušenie aktivačného príspevku, zníženie počtu poberateľov DHN, zníženie objemu AOTP, dodatočný výber daní a odvodov, dodatočný – inkluzívny rast

Výdavky:

- Zvýšenie objemu zákaziek v inkluzívnom verejnom obstarávaní

Príjmy a výdavky zavedenia inkluzívnych služieb

Kumulatívna cena zavedenia inkluzívnych služieb v strednodobom horizonte v mil. €

